

1 De koning en zijn vriend

2 In Afrika leefde eens een koning. Vanaf zijn kindertijd had hij een goede vriend.
3 Zijn vriend had de eigenschap om op alle goede en slechte dingen die hij in zijn
4 leven meemaakte te zeggen: "Dit is goed."

5 Op een dag waren de koning en zijn vriend op jacht. De vriend laadde de
6 geweren voor de koning. Net toen de koning op het wild wou schieten, ging er wat
7 mis en de koning schoot zijn eigen duim eraf. Zijn vriend bekeek de hand van de
8 koning eens goed, verbond de wond met verband en gaf zijn commentaar: "Dit is
9 goed." "Nee," zei de koning, "dit is helemaal niet goed." En voor straf stuurde hij
10 zijn vriend naar de gevangenis.

11 Een jaar later ging de koning weer op jacht. Dit keer zonder zijn vriend, want
12 die zat in de gevangenis. Net toen hij op het wild wou gaan schieten, werd de
13 koning tot zijn schrik omsingeld door een stam kannibalen. Zij namen de koning
14 mee naar hun dorp. Ze bonden hem daar vast en wilden hem opeten. Een van de
15 kannibalen zag ineens dat de koning een duim miste. De kannibalen waren erg
16 bijgelovig en waren ervan overtuigd dat het eten van verminkte mensen ongeluk
17 zou brengen. Ze lieten de koning snel vrij en stuurden hem weg.

18 De koning spoedde zich naar het kasteel. Daar aangekomen liep hij meteen
19 naar de koninklijke kerkers en opende de cel van zijn vriend. De koning zei tegen
20 hem: "Je had gelijk. Het was goed dat mijn duim eraf werd geknald." De koning
21 vertelde zijn vriend wat hij zojuist had meegemaakt en zei tegen zijn vriend: "Het
22 spijt me verschrikkelijk dat ik je zo lang heb laten opsluiten. Het was fout om dat te
23 doen". Zijn vriend antwoordde: "Nee, nee, integendeel. Het was goed." "Hoe kun je
24 dat nou zeggen?", brieste de koning. "Hoe kan het nu goed zijn geweest dat je een
25 jaar in de gevangenis hebt gezeten?" "Nou," antwoordde de vriend, "als ik niet in
26 de gevangenis had gezeten, dan was ik bij jou geweest."

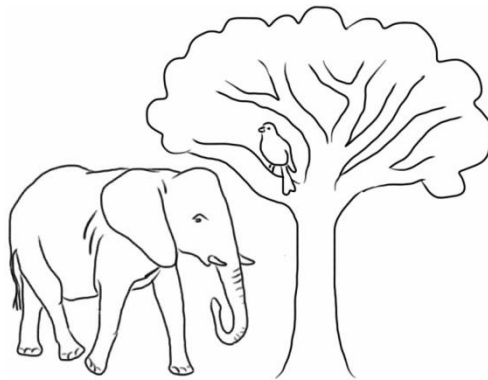
Bron: www.anekdots.nl

27 De vogel en de olifant

28 Midden in _____1_____ groeide een grote boom. Bovenin had een vogeltje een
 29 nest gemaakt voor haar gezin van drie baby-vogeltjes. Op een dag kwam er een
 30 olifant voorbij. Hij leunde tegen de stam en krabde zijn rug. De boom begon te
 31 kraken en te slingeren. De baby-vogeltjes kropen angstig tegen hun moeder aan.
 32 Zij stak het puntje van haar snavel uit het nest en zei: "Hé, groot dier, er zijn hier
 33 in de buurt zo veel bomen! Waarom schud je juist deze door elkaar? Mijn kinderen
 34 zijn bang en kunnen wel uit hun nest vallen." De olifant zei niets, maar hij keek de
 35 vogel met zijn kleine ogen aan, liet zijn grote oren in de wind flapperen en liep
 36 weer weg.

37 De volgende dag kwam de olifant terug en krabde zich weer tegen de stam.
 38 De boom begon te slingeren. De bange baby-vogeltjes kropen opnieuw tegen hun
 39 moeders vleugels aan. Nu was moedervogel boos. "Ik zeg dat je op moet houden
 40 onze boom door elkaar te schudden," riep ze, "of ik zal je een lesje leren!" "Wat zou
 41 jij kunnen beginnen tegen een reus als ik?" lachte de olifant. "Als ik wilde, zou ik
 42 deze boom zo'n zet kunnen geven, dat je nest en je kinderen alle kanten op zouden
 43 vliegen". De moedervogel zei niets.

44 De volgende dag kwam de olifant terug en krabde zich weer. Bliksemsnel
 45 vloog de moedervogel één van de enorme oren van de olifant in en daar kietelde ze
 46 de olifant door hem met haar pootjes te krabben. De olifant schudde met zijn kop ...
 47 Er gebeurde niets. Daarom smeekte hij de vogel weg te gaan en beloofde hij op te
 48 houden zich tegen de stam te krabben. Toen ging de vogel het oor van de olifant
 49 uit en keerde terug op haar nest, naast haar kinderen. Nooit is de olifant meer
 50 teruggekomen om zijn rug te krabben.

Bron: IEA 1991

Naam:

Vraag 1 t/m 8 gaan over de tekst *De koning en zijn vriend*. (r. 1 t/m 26)

1. Met welke zin eindigt de inleiding van de tekst?
A. Met: ... een koning. (r. 2)
B. Met: ... is goed." (r. 4)
C. Met: ... op jacht. (r. 5)
D. Met: ... duim eraf. (r. 7)
2. *De koning schreeuwde het uit van de pijn.*
Waar past deze zin het **best**?
A. Achter: ... duim eraf. (r. 7)
B. Achter: ... hem opeten. (r. 14)
C. Achter: ... hem weg. (r. 17)
D. Achter: ... werd geknald. (r. 20)
3. Lees: *Net toen ... stam kannibalen*. (r. 12 en 13)
Wat kun je het **best** op de plek zetten van *kannibalen*?
A. vegetariërs
B. piraten
C. menseneters
D. indianen
4. Lees: *Ze bonden ... hem opeten*. (r. 14)
Wat wordt bedoeld met 'daar'?
A. de gevangenis
B. het dorp
C. het bos
D. het kasteel
5. Waarom ging de koning de tweede keer zonder zijn vriend jagen?
A. Omdat de vriend eigenlijk niet van jagen hield.
B. Omdat de vriend boos was op de koning.
C. Omdat de vriend een duim miste.
D. Omdat de vriend in de gevangenis zat.
6. Wat betekent ongeveer hetzelfde als *verminkt*? (r. 16)
A. gehandicapt
B. ontvoerd
C. boos
D. koninklijk

7. Waarom lieten de kannibalen de koning vrij?
- A. Omdat ze erachter kwamen dat hij de koning was.
 - B. Omdat ze de vriend van de koning kenden.
 - C. Omdat ze nog nooit een mens zonder duim hadden gezien.
 - D. Omdat ze dachten dat iemand zonder duim ongeluk zou brengen.
8. Lees: "*Nou,*" antwoordde ... *jou geweest.*" (r. 25 en 26)
Waarom zegt de vriend dit?
- A. Omdat hij niet graag ging jagen.
 - B. Omdat hij de koning niet aardig vond.
 - C. Omdat hij dan opgegeten was.
 - D. Omdat de koning zich had verontschuldigd.

Vraag 9 t/m 16 gaan over de tekst *De vogel en de olifant*. (r. 27 t/m 50)

9. Wat past het **best** op plaats 1?
- A. de stad
 - B. de oceaan
 - C. de woestijn
 - D. het oerwoud
10. Wat betekent ongeveer hetzelfde als *angstig*? (r. 31)
- A. bang
 - B. bedroefd
 - C. stiekem
 - D. zielig
11. Lees: *Waarom schud ... door elkaar?* (r. 33)
Wat wordt bedoeld met *deze*?
- A. de olifant
 - B. de stam
 - C. het nest
 - D. de boom
12. Lees: *De volgende ... de stam.* (r. 37)
Met welke bedoeling gebruikt de schrijver het woord *weer*?
De schrijver wil aangeven dat ...
- A. de olifant de dag ervoor ook al met de vogel sprak.
 - B. de olifant zich al eerder tegen de stam krabde.
 - C. de boom al eerder heen en weer ging.
 - D. de baby-vogeltjes de dag ervoor ook al tegen hun moeder aankropen.

13. "Ze begonnen te piepen."
Waar past deze zin het **best**?
- A. Achter: ... te slingeren. (r. 31)
 - B. Achter: ... vleugels aan. (r. 39)
 - C. Achter: ... zouden vliegen (r. 43)
 - D. Achter: ... zijn kop. (r. 46)
14. Lees: "Als ik ... zouden vliegen." (r. 41 t/m 43)
Wat doet de olifant als hij dit zegt?
- A. Hij maakt een grapje.
 - B. Hij verzint een smoesje.
 - C. Hij liegt.
 - D. Hij maakt de vogel bang.
15. Hoe heeft moedervogel de olifant een lesje geleerd?
- A. Moedervogel heeft gezegd dat de olifant op moet houden.
 - B. Moedervogel heeft niets meer tegen de olifant gezegd.
 - C. Moedervogel kietelde in het oor van de olifant.
 - D. De olifant is nooit meer teruggekomen.
16. Wat kun je vooral leren van dit verhaal? Wat is de **moraal**?
- A. Als je met een olifant te maken krijgt, verlies je altijd.
 - B. Je moet anderen niet pesten.
 - C. Wie niet sterk is, moet slim zijn.
 - D. Kleine dieren zijn bang voor grote dieren.